

Uutisia
kulttuurihyvinvoinnista.

Taikusydän-uutiskirje 5/2023

Toukokuun uutiskirjeessämme on kulttuurihyvinvointialan asiaa ja kuulumisia kansainvälisesti. Pohjoismaisen kulttuurihyvinvointialan tutkijaverkoston toukokuuisessa tapaamisessa Malmössä keskusteltiin kulttuurihyvinvointialan tutkimuksen laadusta ja kulttuurireseptitoiminnasta. Kulttuurireseptejä, työhyvinvointia ja osallisuuden teemoja on tarkasteltu uutiskirjeessä esiteltävissä tutkimuksissa ja opinnäytetöissä. Loppukevään aikana on tulossa kulttuurihyvinvointialan tapahtumia Suomessa ja kansainvälisesti – ja mukana on jo syksyinkin tapahtuma- ja koulutustarjontaa. Tutustu myös taidelähtöiseen toimintaan nuorten työpajoista ikiliikkuviin ikäihmisiin!

Taikusydämen tiimi

Malmö'n tutkijatapaamisessa 11.–12.5.2023 keskusteltiin kulttuurireseptistä ja tutkimuskriitikistä

Pohjoismaisen kulttuurihyvinvointialan tutkijaverkoston tapaaminen järjestettiin Malmössä 11.–12. toukokuuta Skånen alueen perusterveydenhuollon osaamiskeskuksen tiloissa. Tapaamisen teemana oli kulttuurin ja taiteen mahdollisuudet kansanterveyden edistämiseksi. Anna-Mari Rosenlöfin kirjoituksessa keskitytään erityisesti tapaamisen avauspuheenvuorossa esiin nostettuun kulttuurihyvinvointialan tutkimustiedon kriittiseen tarkasteluun sekä kahteen Ruotsissa toteutettavaan kulttuurireseptimalliin.

[Lue lisää Taikusydämen sivuilta](#)

TAPAHTUMAT

Kulttuurihyvinvointialan tutkija- ja kouluttajapäivä, to 1.6.2023, Metropolia, Helsinki

Uusi Kulttuurihyvinvoinnin tutkimuksen ja koulutuksen osaamiskeskittymä CuWeRE kutsuu alan tutkijoita ja kouluttajia osaamiskeskittymän lanseeraustilaisuuteen. Maksuton tilaisuus järjestetään Metropolia Ammattikorkeakoulun Myllypuron kampuksella 1.6.2023, klo 9.30–16.00. Ilmoittautuminen tapahtumaan päättyy 22.5.2023.

Tilaisuudessa esitellään vasta perustettu Metropolia Ammattikorkeakoulun ja Jyväskylän yliopiston osaamiskeskittymä, joka vahvistaa yhteistyötä tutkinto- sekä täydennyskoulutusten järjestäjien kesken ja tarjoaa tukea tutkimustiedon vahvempaan hyödyntämiseen koulutuksissa. Aamupäivällä käsitellään tutkijapuheenvuoroin ja yhteisen työpajatyöskentelyn kautta kulttuurihyvinvointialan ajankohtaisia tutkimuksen ja koulutuksen teemoja. Iltapäivällä vieraana on Arthewe – Multiform Pedagogy in Arts, Health and Wellbeing-hanke.

[Lue lisää ja ilmoittaudu tapahtumaan](#)

2023 International Creative Aging Summit, 6–7.6.2023, etätapahtuma

Kesäkuussa järjestetään verkossa maksuton kansainvälinen luovan ikääntymisen tapahtuma teemalla ”Paradigm Shift: Advancing the Cultural Rights of Older People”. Vuosittainen International Creative Aging Summit -tapahtuma järjestetään nyt kolmatta kertaa. Tapahtuma järjestetään joka vuosi eri maassa ja tänä vuonna sen tuottavat Lifetime Arts (US), yhteistyössä Creative Ageing Development Agency (CADA) (UK) ja Suomesta Armas-festivaali, Helsingin kaupunki ja Koy Kaapelitalo. Tapahtumaan on ennakoilmoittautuminen.

[Lue lisää ja ilmoittaudu tapahtumaan \(englanniksi\)](#)

Mental Health Art Week – hyvinvointia kulttuurista!, 22.–28.5.2023

Mental Health Art Week (MHAW) -tapahtumaviikko järjestetään 22.–28.5.2023, jo yhdeksättä kertaa. Viikon aikana MIELI ry:n paikallisyhdistykset tarjoavat matalan kynnyksen kulttuuritapahtumia ympäri Suomen yhteistyössä kumppaneiden kanssa. Toimintaviikon koordinoi MIELI Suomen mielenterveys ry ja vuoden teema on Tunne tunteesi. Vuoden valtakunnallinen yhteistyökumppani on tänä vuonna Suomen teatterit ry (STEFI).

[Tutustu tapahtumaviikon ohjelmaan eri paikkakunnilla](#)

Kansainvälinen Tanssi-liiketerapian Symposium, 6.–7.10.2023, Helsinki

Suomen Tanssiterapiayhdistys ry järjestää kansainvälisen tanssi-liiketerapian Symposiumin Helsingissä Lapinlahden vanhan sairaalan alueella 6.–7.10.2023. Symposiumin aiheena on “The ways the relatedness with the environment shapes the body, embodiment and mind”. Tapahtumassa tarkastellaan vastavuoroista yhteyttä ympäristön ja kehon sekä kehollisuuden välillä. Symposiumiin on kutsuttu esiintyjä Hollannista, Italiasta, Englannista sekä Suomesta. Paikalle odotetaan Euroopan Tanssiterapiayhdistyksen jäsenyhdistysten jäseniä Suomesta ja muualta Euroopasta. Tapahtuma on avoin kaikille taideterapioista kiinnostuneille. Lisätietoja ilmoittautumisesta ja maksuista tapahtuman verkkosivuilla.

Kuva: Harri Paavola.

[Lue lisää tapahtumasta \(englanniksi\)](#)

KOULUTUKSET

Luovien alojen
**OSAAMISEN
MUOTOILU**

Luovan alan toimija, hae erikoistumiskoulutukseen!

Luovien alojen osaamisen muotoilu -koulutus syksyllä 2023

Lapin yliopiston Luovien alojen osaamisen muotoilu -erikoistumiskoulutus alkaa syksyllä 2023. Neljän kuukauden mittainen (6–8 op) koulutusohjelma tarjoaa välineitä luovalla alalla erottautumiseen, tilaisuuden alalla vaadittavan ajankohtaisen substanssiosaamisen kehittämiseen ja henkilökohtaista ohjausta urasuunnitteluun. Koulutus järjestetään hybriditoteutuksena ja osallistuminen on mahdollista etänä ympäri Suomen. Maksuttoman

koulutuksen järjestävät Lapin yliopisto yhdessä Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen kanssa. Ilmoittautumiset 22.6.2023 mennessä.

[**Lue koulutuksesta Lapin yliopiston sivuilta**](#)

TUTKIMUKSET

Taide- ja kulttuuriosallistumisen yhteys masennukseen ja mielen hyvinvointiin

Tuoreessa tanskalaistutkimuksessa tarkastellaan taide- ja kulttuuriosallistumisen yhteyttä masennukseen ja mielen hyvinvointiin aikuisväestöllä. Tutkimuksessa taide- ja kulttuuriosallistumisella tarkoitetaan konserteissa, teatterissa, museoissa ja elokuvissa käymistä. Tilastollisin menetelmin toteutetussa tutkimuksessa on mukana edustava otos tanskalaisesta aikuisväestöstä.

Tutkimuksen mukaan osallistuminen taiteisiin ja kulttuuriin vähintään kerran vuosineljänneksessä on yhteydessä vähäisempään masennukseen. Positiivinen yhteys havaittiin myös mielen hyvinvointiin liittyen. Mielen hyvinvoinnin osalta taide- ja kulttuuriosallistuminen näytti kuitenkin olevan vahvemmin yhteydessä heikon mielen hyvinvoinnin ehkäisyyn kuin jo ennestään hyvän mielen hyvinvoinnin edistämiseen. Tutkimuksen tuloksiin perustuen kirjoittajat suosittelevat osallistumista taiteisiin ja kulttuuriin vähintään kerran tai kaksi vuosineljänneksessä.

Santini, Z. et al. (2023). Engagement with arts and culture activities in the Danish general population: Longitudinal associations with new onset or persistent depression and mental wellbeing. *British Journal of Health Psychology*, 00, 1–16.

[**Tutustu tutkimukseen \(englanniksi\)**](#)

OPINNÄYTETYÖT

Luovuuden mahdollisuudet työhyvinvoinnin kehittämisessä

Opinnäytetyössä ”Luovan toiminnan mahdollisuudet työhyvinvoinnin kehittämisessä” Joanna Korpi, Marika Lindroth ja Taru Tuulia Tittonen ovat tutkineet suomalaisen työhyvinvoinnin nykytilaa erityisesti lähivuosien ajalta sekä luovuuden mahdollisuuksia työhyvinvoinnin kehittämisessä. Opinnäytetyössä esitellään toimintaehdotuksia luovan toiminnan hyödyntämiseksi työelämässä. Opinnäytetyöhön on haastateltu kulttuurihyvinvoinnin tutkijaa sekä neljää työhyvinvoinnin asiantuntijaa Työterveyslaitokselta, työeläkeyhtiö Varmalta, Auntielta ja henkilöstöpalvelualalta.

Korpi, Joanna, Lindroth, Marika & Tittonen, Taru Tuulia (2023). Luovan toiminnan mahdollisuudet työhyvinvoinnin kehittämisessä. Opinnäytetyö. Sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinto, Sosionomi (AMK). Laurea-ammattikorkeakoulu.

[**Lue opinnäytetyö**](#)

Kokemuksia kulttuurireseptin käytöstä Satakunnan hyvinvointialueelta

Tiina Kiskolan ja Mari Sottisen opinnäytetyössä ”Taide ja kulttuuri hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäjänä: kokemuksia kulttuurireseptin käytöstä” on tutkittu taiteen ja kulttuurin vaikutuksia koettuun hyvinvointiin ja osallisuuden kokemuksiin ja kerätty kulttuuriresepti-toimintamallin käyttäjäkokemuksia ja kehittämisideoita. Kulttuurireseptin tavoitteena on voimavarojen ja hyvinvoinnin lisääminen kulttuurin ja taiteen avulla ihmisellä, jolla on jostain syystä haastava elämäntilanne. Tutkimuksen kohderyhmänä olivat omaishoitajat.

Opinnäytetyön tilaajana toimi Kestävän kasvun Satakunta -hanke. Satakunnan hyvinvointialueen Kestävän Kasvun Satakunta 2 -hanke jatkaa Satakulttuurista -hankkeessa aloitettua Kulttuuriresepti-pilottia.

Kiskola, Tiina & Sottinen, Mari (2023). Taide ja kulttuuri hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäjänä: kokemuksia kulttuurireseptin käytöstä. Sosiaalialan koulutusohjelma. Satakunnan ammattikorkeakoulu.

Lue opinnäytetyö

UUTISET

Satakunnan syöpäyhdistyksen vuoden 2023 teemana kulttuurihyvinvointi

Satakunnan Syöpäyhdistyksessä juhlitaan vuonna 2023 taideterapian 10-vuotistaivalta ja yhdistyksen vuoden teemaksi on valittu kulttuurihyvinvointi. Taideterapia rantautui yhdistykseen vuonna 2013 ryhmätaideterapeutti Tommi Ojalan mukana. Juhlavuosi sisältää kulttuuria monipuolisesti. Vuosi alkoi jo etukäteen jouluisella ikoninäyttelyllä viime vuonna ja jatkuu vaihtuvilla taidenäyttelyillä läpi vuoden. Kuntoutuskurssit sisältävät taidelähtöisyyttä ja asiakkaita ohjataan kulttuurin pariin jakamalla kulttuurireseptejä. Satakunnan Syöpäyhdistys ry toimii Porin Kaupungin kanssa valtakunnallisen Taikusydän-verkoston aluekoordinaattorina. Juhlavuoden ohjelmisto täydentyy vuoden mittaan.

Kuva: Johanna Sjövall/Syöpä-lehti

Lue lisää Satakunnan Syöpäyhdistyksen sivuilta

JULKAISUT

Mind the Gap! -webinaarissa keskusteltiin ikääntyneiden kulttuuripalveluista

Helsingin kaupunki ja Kaapelin Mediakeskus järjestivät 25.4.2023 ikääntyneiden kulttuuritoimintaa käsittelevän webinaarin otsikolla Mind the Gap! Tapahtumassa pohdittiin, mitä tietoa tarvitaan ja miten tietoa voidaan hyödyntää, kun kehitetään ikääntyneille laadukkaita ja saavutettavia kulttuuripalveluita. Tapahtuman puheenvuorojen materiaalit ovat nyt ladattavissa verkossa.

Tutustu esitysten materiaaleihin

Menetelmäopas: Työkaluja sukupuolten tasa-arvon luovaan käsittelyyn

Tule hyvä kakku! Työkaluja sukupuolten tasa-arvon luovaan käsittelyyn -menetelmäopas tarjoaa tasa-arvotyötä tekeville, nuorten parissa työskenteleville ja luovien alojen ammattilaisille ideoita ja konkreettisia välineitä luovuutta hyödyntävään tasa-arvotyöhön. Työkaluja voi käyttää keskustelun herättämiseen erilaisissa ryhmissä esimerkiksi sukupuoleen liittyvistä normeista, haaveista, stereotyyppioista ja oman näköisistä elämänvalinnoista. Oppaan on tuottanut Metropolia Ammattikorkeakoulun ja Poikien talon AndBeyond-hanke (ESR 2021-23).

Tutustu julkaisuun

HANKKEET

Tanssin ammattilaiset ikäihmisten liikkeiden lähettiläinä

Miltä näyttää ikäihmisen liikkeellinen vuorovaikutus? Tanssikummit @ toimivat Ikiliikkuvat-hankkeessa kehollisina viestinviejinä. Ikiliikkuvat-hanke on saanut rahoitusta Turun kaupungille luovutettujen kuolinpesien ja sosiaalirahaston tuotoista. Hyvinvointikeskuksissa ja hoivakodeissa tapahtuvien kohtaamisten dokumentaatiota voi seurata Tanssikummien Facebook-sivustolla.

Tanssikummi @ -toiminta on pitkäkestoista taidelähtöistä työskentelyä erilaisissa yhteisössä, mm. vanhainkodeissa, palvelutaloissa, vammaisyksiköissä, kouluissa, päiväkodeissa ja vastaanottokeskuksissa. Lue lisää toiminnasta [Läntisen tanssin aluekeskuksen sivuilta](#).

Tutustu Ikiliikkuviin Tanssikummien Facebook-sivulla

Nuorten TOSI-labroissa tehtiin taidetta ilman suorittamisen pakkoa

Kulttuuritoimitus-julkaisu kirjoittaa nuorten aikuisten taidelähtöisen TOSI-hankkeeseen liittyvästä taidenäyttelystä. Tekijät ovat nuoria aikuisia, jotka ovat haastavissa elämäntilanteissa. TOSI-labrojen tapaamisissa tehtiin ekspressiiviseen taideterapiaan pohjaavia kuvallisia harjoitteita, tekstejä ja kehollisia harjoituksia. Näyttely on avoinna Tampereella 31.5.2023 asti. Päättymässä olevan kolmevuotisen TOSI-hankkeen taustalla ovat THL, Kulttuurikeskus PiiPoo ja Tampereen kaupungin työllisyyspalvelut/Ohjaamo.

Lue juttu Kulttuuritoimituksen sivuilta

Omaishoitoperheille kulttuurihyvinvointia edistäviä tapahtumia

Omaishoitoperheiden voimavaroja ja mielen hyvinvointia vahvistavaa sekä yksinäisyyden kokemuksia vähentävää moniammatillisen ja monitaiteisen musiikkitoiminnan mallia on kehitetty Uusia säveliä etsimässä -hankkeessa vuodesta 2021 alkaen. Ryhmätoiminnan pilotteihin on osallistunut kymmeniä omaishoitoperheitä pääkaupunkiseudulla. Toiminnan tuloksia kootaan parhaillaan syksyllä ilmestyväksi julkaisuksi.

Kesän kunniaksi hanke järjestää omaishoitoperheille maksuttomia tapahtumia: jäätelölauantain lapsiperheille toukokuussa sekä mummodiskoja ja tangoiltapäivän ikään katsomatta kesäkuussa. Tapahtumat ovat maksuttomia ja ne ovat Helsingin alueella.

Lue lisää tapahtumista ja ilmoittaudu mukaan

BLOGIT

Kulttuurihyvinvointityötä moniammatillisessa yhteistyössä

Taiteen edistämiskeskuksen läänintaiteilija Venla Korja, Etelä-Pohjanmaan liiton kulttuuripäällikkö Hanna Hangasluoma ja Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeen asiantuntija Tuula Peltoniemi kirjoittavat Etelä-Pohjanmaan liiton Kynäilyjä-blogissa kulttuurihyvinvoinnista ja sen eteen tehdystä työstä.

"Missiomme on saada kulttuurihyvinvointi juurrutettua osaksi strategisia suunnitelmia ja päätöksentekoa, jotta sen toteuttamiselle on parhaat mahdolliset edellytykset. Päämääränä on tarjota jokaiselle mielekäs ja hyvä elämä."

[Lue kirjoitus Etelä-Pohjanmaan liiton sivuilta](#)

Taide, kulttuuri ja liikunta vaikuttavat terveyteen ja elämänlaatuun

Opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuriasianneuvos Johanna Vuolasto ja ylitarkastaja Sari Virta kirjoittavat Taiken blogissa taiteesta, kulttuurista ja liikunnasta osana hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Poliittisella päätöksenteolla voidaan vaikuttaa myös taiteen, kulttuurin ja liikunnan ammattilaisten työllistymiseen.

"Tiukkenevan talouden aikoina on kansanterveydellinen katastrofi leikata kulttuurista ja liikunnasta, etenkin kun tiedämme niiden vaikutukset hyvinvointiin ja terveyteen sekä syrjäytymisen ja yksinäisyyden ennaltaehkäisyyn".

[Lue kirjoitus Taiteen edistämiskeskuksen sivuilta](#)

Taikusydan on kulttuurihyvinvoinnin valtakunnallinen yhteyspiste.

Viestimme kulttuurihyvinvointialan ajankohtaisista uutisista noin kerran kuukaudessa.

#kulttuurihyvinvointi

Osoitelähde: saat tämän viestin, koska olet postituslistallamme.

taikusydan@turkuamk.fi

taikusydan.fi

[Tilaa uutiskirje](#) | [Peruuta uutiskirje](#)

Taikusydan
Joukahaisenkatu 3
20520 Turku